Lietas Nr. 11210063514
Lietas arhīva Nr. KA06-0158-16/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkraukl ē 2016.gada 11.maijā

Zemgales apgabaltiesa
tiesnesis referents V.Sprudzāns
tiesneši E.Lenšs un V.Donāns

sakarā ar Jēkabpils rajona prokuratūras prokurores Ivetas Gailes apelācijas protestu apelācijas kārtībā rakstveida procesā iztiesāja krimināllietu, kurā ar Jēkabpils rajona tiesas 2016.gada 23.marta spriedumu

/pers. D/, personas kods /personas kods/,

atzīts par vainīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 175.panta 3.daļā un 185.panta 1.daļā, un sodīts:

- pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas;
- pēc Krimināllikuma 185.panta 1.daļas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta 1. un 3.daļu galīgais sods /pers. D/ noteikts pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, pilnībā saskaitot piespriestos sodus – brīvības atņemšana uz 3 (trim) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.

/pers. D/ drošības līdzeklis apcietinājums atstāts līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Iztiesājot lietu rakstveida procesā, apelācijas instances tiesa

n o s k a i d r o j a

ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, iekļūstot telpā, kas noticis šādos apstākļos:

2014.gada naktī no 16. uz 17.jūliju, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, /pers. D/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar personu, kas nebija sasniegusi vecumu, no kura saucama pie krimināatbildības, un pret kuru krimināprocess daļā izbeigts, nolūkā izdarīt zādzību aizgāja līdz SIA „/nosaukums/" degvielas uzpildes stacijas noliktavai /adrese/, /Nosaukums A/. Tur /pers. D/ un persona, kas nebija sasniegusi vecumu, no kura saucama pie krimināatbildības, un pret kuru krimināprocess daļā izbeigts, kopīgiem spēkiem sabojājot noliktavas loga bloka konstrukcijas, caur logu iekļuva noliktavas telpās, kur, mantkārīgu tieksmju vadīti, kopīgiem spēkiem, slepeni nozaga 4 viena litra iepakojumus „Mājas" saldējuma par summu 10,48 *euro,* 111 iepakojumus saldējuma „VIVA" par summu 72,61 *euro*, 22 iepakojumus saldējuma „Mājas rupjmaize" par summu 11,98 *euro*, 22 iepakojumus saldējuma „Carskoje" par summu 9,58 *euro*, 18 pudeles 1,25 litri tilpuma dzēriena „Coca-Cola" par summu 15,84 *euro*, 9 pudeles 1,25 litri tilpuma dzēriena „Sprite" par summu 7,92 *euro*, 3 pakas tomātu sulas par summu 2,87 *euro*, nodarot SIA „/nosaukums/" materiālo zaudējumu par kopējo summu 131,28 *euro*.

Šādas apsūdzētā /pers. D/ darbības pirmās instances tiesa kvalificēja pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu un sodīts arī par to, ka viņš izdarīja svešas mantas tīšu bojāšanu, kas noticis šādos apstākļos:

2014.gada naktī no 16. uz 17.jūliju, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, /pers. D/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar personu, kas nebija sasniegusi vecumu, no kura saucama pie krimināatbildības, un pret kuru krimināprocess daļā izbeigts, atrodoties pie SIA „/nosaukums/" degvielas uzpildes stacijas noliktavas /adrese/, /Nosaukums A/, lai atvieglotu zādzības izdarīšanu, bojātu svešu mantu, kopīgiem spēkiem tīši sabojāja noliktavas loga bloka konstrukcijas 61,64 *euro* vērtībā, nodarot SIA „/nosaukums/" materiālo zaudējumu par šo summu.

Šādas apsūdzētā /pers. D/ darbības kvalificētas pēc Krimināllikuma 185.panta 1.daļas.

Atbilstoši Krimināprocesa likuma 499.panta noteikumiem pirmās instances tiesā pierādījumu pārbaude netika izdarīta *(lietas 117.-120.lapa)*.

Pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas kārtībā ir pārsūdzējusi Jēkabpils rajona prokuratūras prokurore I.Gaile, lūdzot atcelt to daļā par piespriesto sodu, taisīt jaunu notiesājoš u spriedumu, atzīstot /pers. D/ par vainīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 175.panta 3.daļā, 185.panta 1.daļā un piespriest viņam sodu, piemērojot Krimināllikuma 52.panta nosacījumus. Protestā norādīts, ka prokurors krimināllietā Nr.11210063514 lūdzis Jēkabpils rajona tiesu atzīt par vainīgu /pers. D/pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas, 185.panta 1.daļas un, piemērojot Krimināllikuma 50.panta un 52.panta nosacījumus, sodu noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem, nepiemērojot mantas konfiskāciju un soda termiņā ieskaitīt laiku, ko /pers. D/ pavadījis apcietinājumā no 2016.gada 7.janvāra. No lietā esošajiem materiāliem redzams, ka lēmums par krimināllietas Nr.11210063514 nodošanu tiesai pieņemts 2015.gada 31.martā, 2015.gada 16.oktobrī krimināllietā pieņemts tiesas lēmums grozīt /pers. D/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā uz apcietinājumu un izsludināt viņa meklēšanu. 2016.gada 11.janvārī krimināllietā pieņemts lēmums atjaunot iztiesāšanu, tā kā /pers. D/ 2016.gada 7.janvārī tika aizturēts. Līdz ar ko, nosakot galīgo sodu /pers. D/, esot piemērojami Krimināllikuma 52.panta nosacījumi. Jēkabpils rajona tiesa, nosakot sodu /pers. D/, nepamatoti neesot piemērojusi Krimināllikuma 52.panta nosacījumus, spriedumā neesot nekādas informācijas par to, ka /pers. D/ krimināllietā piemērots apcietinājums. Tā kā Krimināllikuma 52.panta 4.daļas nosacījumi nosakot, ka apcietinājumu tiesa ieskaita soda laikā, vienu apcietinājuma dienu rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu, un /pers. D/ kopš 2016.gada 7.janvāra ir atradies apcietinājumā krimināllietā Nr.11210063514, nosakot sodu, piemērojami Krimināllikuma 52.panta nosacījumi. Saskaņā ar Krimināprocesa likuma 499.panta 4.daļas nosacījumiem, esot pamats sprieduma pārsūdzēšanai daļā par tiesas piespriesto sodu *(lietas 128.lapa)*.

Atbilstoši Krimināprocesa likuma 559.panta 4.daļas 3.punkta noteikumiem Krimināllietu tiesu kolēģija nesaskata šķēršļus lietas iztiesāšanai rakstveida procesā, jo lieta pirmās instances tiesā izskatīta bez pierādījumu pārbaudes un piespriestais sods nav saistīts ar brīvības atņemšanu, kas ilgāka

par pieciem gadiem. Iesniegtajā apelācijas protestā nav izteikts lūgums noteikt bargāku sodu par pirmās instances tiesas piespriesto, prokurore norādījusi, ka nav iebildumu apelācijas protesta skatīšanai rakstveida procesā, un arī no apsūdzētā /pers. D/ iebildumi pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā netika saņemti.

Apelācijas protesta ietvaros izskatījusi lietas materiālus, izvērtējusi apelācijas protestā minētos argumentus, apelācijas instances tiesa atzīst, ka Jēkabpils rajona tiesas 2016.gada 23.marta spriedums ir atceļams daļā par drošības līdzekļa apcietinājuma atstāšanu līdz spriedums stājas likumīgā spēkā, izslēdzot norādi par apcietinājuma beigu brīdi no pirmās instances tiesas sprieduma rezolutīvās daļas, bet pārējā daļā tas atstājams negrozīts.

Krimināllietu tiesu kolēģija uzskata, ka nav pamata apmierināt prokurores protestu daļā par piespriesto sodu, nav arī pamata taisīt jaunu notiesājošu spriedumu un vēlreiz atzīt /pers. D/ par vainīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 175.panta 3.daļā, Krimināllikuma 185.panta 1.daļā, un atkārtoti piespriest viņam pirmās instances tiesas noteikto sodu, jo faktiski šajā daļā pirmās instances tiesas spriedums netiek pārsūdzēts.

Atzīmējams, ka iesniegtajā apelācijas protestā nav apšaubīts apsūdzētā atzīšanas par vainīgu un sodīšanas tiesiskums un pamatotība, turklāt arī nav lūgts noteikt apsūdzētajam bargāku vai mazāku sodu par to, kādu to noteikusi pirmās instances tiesa.

Konstatējams, ka faktiski apelācijas protests ir iesniegts tādēļ, ka pirmās instances tiesas spriedumā pēc tam, kad apsūdzētais atzīts par vainīgu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā un sodīts, kā arī pēc tam, kad /pers. D/ noteikts galīgais sods saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta 1.daļu, pirmās instances tiesa nav izlēmusi apsūdzētajam piemērotā ar brīvības atņemšanu saistītā drošības līdzekļa termiņa ieskaitīšanu soda laikā, kaut gan tas noteikts Kriminālprocesa likuma 528.panta 1.daļas 5.punktā.

Protestā ir lūgts, nosakot galīgo sodu /pers. D/, piemērot Krimināllikuma 52.panta nosacījumus, kur saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 4.daļu apcietinājumu tiesa ieskaita soda laikā, vienu apcietinājuma dienu rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu.

Krimināllietu tiesu kolēģija norāda, ka galīgā soda noteikšana reglamentēta Krimināllikuma 50., 51.pantā, un galīgo sodu, ievērojot to, vai galīgais sods tiek noteikts pēc noziedzīgu nodarījumu kopības vai pēc spriedumu kopības, nosaka vai nu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta 1.daļas noteikumiem vai arī atbilstoši Krimināllikuma 50.panta 5.daļas vai Krimināllikuma 51.panta noteikumiem.

Galīgā soda noteikšana nav tieši saistāma ar Krimināllikuma 52.pantā noteikto sodu saskaitīšanu, jo Krimināllikuma 52.panta noteikumi pamatā neietekmē noteiktā galīgā soda mēru, bet reglamentē proporcijas, kādas ievērojamas, saskaitot dažādus piespriestus soda veidus.

Kā pareizi norādīts iesniegtajā apelācijas protestā, saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 4.daļu apcietinājumu tiesa ieskaita soda laikā, vienu apcietinājuma dienu rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu.

Vienlaikus atzīstams, ka Kriminālprocesa likuma 565.pantā nav noteikta apelācijas instances tiesas kompetence atcelt pirmās instances tiesas nolēmumu, piemēram, daļā par Krimināllikuma 52.panta nosacījumu nepiemērošanu, tomēr saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 565.panta 1.daļas 5.punktu apelācijas instances tiesa var atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā par drošības līdzekli.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka ar Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.oktobra lēmumu /pers. D/ šajā krimināllietā piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā – grozīts uz apcietinājumu, un izsludināta /pers. D/ meklēšana *(lietas 53., 88.-89.lapa)*.

Ar lietas materiāliem apstiprinās, ka apsūdzētais /pers. D/ aizturēts 2016.gada 7.janvārī *(lietas 94.lapa)*.

Līdz ar to, taisot pirmās instances tiesas spriedumu, soda izciešanas termiņā bija ieskaitāms apcietinājumā pavadītais laiks no 2016.gada 7.janvāra.

Pirmās instances tiesa sprieduma rezolutīvajā daļā ir norādījusi, ka /pers. D/ piemērotais drošības līdzeklis apcietinājums ir atstājams līdz spriedums stājas likumīgā spēkā.

Atzīmējams, ka formāli šāda norāde tiesas spriedumā ir pareiza, jo persona faktiski var uzsākt soda izciešanu ar brīdi, kad spriedums stājies spēkā. Līdz nolēmuma spēkā stāšanās brīdim tiek saglabāts apcietinājums.

Tomēr, ievērojot to, ka apsūdzētajam piespriesta īslaicīga brīvības atņemšana, nolēmuma pārsūdzēšanas gadījumā praktiski šāda norāde nav izpildāma, līdz ar to arī nav piemērojama, jo ir jārēķinās ar termiņiem, kādi noteikti Kriminālprocesa likuma 550.panta 1.daļā, 559.panta 5.daļas 2.punktā, un līdz ar to arī laiku, kāds kopumā prognozējami paies nolēmuma pārsūdzēšanas gadījumā līdz lietas iztiesāšanas datumam apelācijas instances tiesā, kuras nolēmums arī ir pārsūdzams.

Turklāt konkrētajos apstākļos šī norāde nav pareiza, jo pirmās instances tiesas spriedumā nav norādīta apsūdzētajam piemērotā ar brīvības atņemšanu saistītā drošības līdzekļa termiņa ieskaitīšana soda terminā, kā tas paredzēts saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 528.panta 1.daļas 5.punktā noteikto, tā pieļaujot Kriminālprocesa likuma pārkāpumu.

Līdz ar to apstākļos, kad nav izpildīti Kriminālprocesa likuma 528.panta 1.daļas 5.punkta noteikumi, no pirmās instances tiesas sprieduma rezolutīvās daļas izriet, ka soda izciešana ir skaitāma no sprieduma spēkā stāšanās dienas, kas konkrētajos apstākļos nav prognozējama. Savukārt no apcietinājuma šajā lietā piemērošanas brīža līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai jau apcietinājumā vien pavadītais laiks acīm redzami pārsniegs pirmās instances tiesas piespriestā īslaicīgas brīvības atņemšanas soda termiņu.

Tas šobrīd arī ir redzams no lietas materiāliem, kad /pers. D/ atbrīvots no ieslodzījuma vietas jau 2016.gada 6.aprīlī *(lietas 127.lapa)*. Ievērojot to, ka /pers. D/ tika aizturēts 2016.gada 7.janvārī, atzīstams, ka īslaicīgas brīvības atņemšanas sodu, kas tika noteikts uz 3 mēnešiem, /pers. D/ ir jau izcietis.

Atzīmējams, ka saskaņā ar Krimināllikuma 38.panta 2.[1]daļas noteikumiem īslaicīga brīvības atņemšana ir brīvības atņemšanas sods, kas noteikts uz laiku līdz 3 (trim) mēnešiem, apelācijas instances tiesas ieskatā, – ieskaitot.

Vienlaikus, Krimināllietu tiesu kolēģijas ieskatā, konkrētajos apstākļos tas, ka tiesas lēmumā īslaicīgas brīvības atņemšanas vietā ir norādīta brīvības atņemšana, vai arī tam, ka, grozot /pers. D/ piemēroto drošības līdzekli, tiesas lēmumā tas nodēvēts par uzturēšanos noteiktā dzīves vietā, nav novedis pie nelikumīga nolēmuma.

Iepriekš norādītajos apstākļos no pirmās instances tiesas sprieduma rezolutīvās daļas ir izslēdzama norāde par apcietinājuma atstāšanu līdz spriedums stājas likumīgā spēkā, tā vietā norādot, ka piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums /pers. D/ ir saglabājams.

Turklāt saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 4.daļu papildus norādāma apcietinājumā pavadītā laika ieskaitīšana brīvības atņemšanas soda terminā no apcietināšanas brīža – 2016.gada 7.janvāra.

Apelācijas instances tiesas ieskatā, minētos grozījumus ir iespējams izlemt rakstveida procesā, jo pirmās instances tiesas spriedums tika pārsūdzēts daļā par sodu, nelūdzot to noteikt bargāku, ar šo apelācijas instances tiesas nolēmumu netiks pasliktināts apsūdzētā stāvoklis, turklāt pirmās instances tiesas pieļautās nepilnības iespējams novērst apelācijas instances tiesai, nepārkāpjot apsūdzētā tiesības uz aizstāvību.

Ievērojot minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.pantu, Zemgales apgabaltiesa

n o s p r i e d a

atcelt Jēkabpils rajona tiesas 2016.gada 23.marta spriedumu daļā par drošības līdzekļa apcietinājuma atstāšanu līdz spriedums stājas likumīgā spēkā.

Saglabāt /pers. D/piemēroto drošības līdzekli – apcietinājumu.

Īslaicīgas brīvības atņemšanas soda termiņā /pers. D/ ieskaitīt atrašanos apcietinājumā no 2016.gada 7.janvāra.

Atzīt, ka /pers. D/ šobrīd noteikto brīvības atņemšanas sodu ir izcietis.

Pārējā daļā Jēkabpils rajona tiesas 2016.gada 23.marta spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos Augstākajā tiesā 10 dienu laikā pēc sprieduma pieejamības dienas, iesniedzot sūdzību vai prokurora protestu Zemgales apgabaltiesas Aizkraukles tiesu namā.

Spriedums pieejams tiesas kancelejā Aizkrauklē 2016.gada 12.maijā.

Tiesnesis referents V.Sprudzāns

Tiesneši E.Lenšs

V.Donāns